

Директорлар кеңесінің шешімімен
«Бекітілген»
«Аграрлық несие корпорациясы» АҚ
2021 жылғы «30» маусымдағы № 11

Саясат
«Аграрлық несие корпорациясы» АҚ
сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша

МАЗМҰНЫ

1.	Жалпы ережелер	2
2.	Негізгі ұғымдар мен қысқартулар	2
3.	Саясаттың мақсаттары мен міндеттері	3
4.	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары	3
5.	Қоғамның қызметіне жол берілмейтін және сәйкес келмейтін іс-әрекеттер	4
6.	Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесі	4
7.	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының сипаттамасы	5
8.	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг	5
9.	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау	6
10.	Мүдделер қақтығысын басқарудың негізгі принциптері мен ережелері	6
11.	Мүдделер қақтығысының жағдайлары	7
12.	Мүдделер қақтығысын реттеу	8
13.	Қорытынды ережелер	9

1. Жалпы ережелер

1. «Аграрлық несие корпорациясы» АҚ-ның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты (бұдан әрі – Саясат) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы қолданыстағы заңнамасының, сондай-ақ «Аграрлық несие корпорациясы» АҚ-ның (бұдан әрі – Қоғам) қызметін реттейтін ішкі нормативтік құжаттарының ережелеріне сәйкес әзірленді.

2. Саясат – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша Қоғамның негізгі бағыттарын айқындайтын ішкі нормативтік құжат.

3. Осы саясаттың талаптары Қоғамның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері үшін міндетті.

2. Негізгі ұғымдар мен қысқартулар

4. Осы саясатта мынадай негізгі ұғымдар мен қысқартулар пайдаланылады:

1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт-сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған белгіленген ұсынымдар жүйесі;

2) лауазымды тұлғалар – Директорлар кеңесінің мүшелері, Қоғамның Атқарушы кеңесінің мүшелері;

3) контрагент – Қоғам құқықтық реттеумен байланыс орнатқан немесе орнатуды жоспарлап отырған жеке немесе заңды тұлға;

4) қызығушылықтар қақтығысы – қоғамның лауазымды тұлғалары немесе қызметкерлерінің жеке мүдделері мен олардың лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктері арасындағы қарама-қайшылық, бұл жеке мүдделер аталған тұлғалардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісті түрде орындамауына әкелуі мүмкін;

5) сыбайлас жемқорлық – қоғамның лауазымды тұлғасы және (немесе) қызметкері өзінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және онымен байланысты мүмкіндіктерін заңсыз пайдаланып, өзіне немесе үшінші тұлғаларға мүліктік (немүліктік) артықшылықтар мен игіліктер алу немесе шығару мақсатында, сондай-ақ осы тұлғаларды артықшылықтар мен игіліктер ұсыну арқылы пара алу.

5. Осы Саясаттың 4-тармағында көрсетілмеген, оның мәтінінде қолданылатын басқа да ұғымдар Қоғамның тиісті ішкі нормативтік құжаттарында және (немесе) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде айқындалған мәндерде пайдаланылады.

6. Осы Саясатта бекітілген ұғымдардың анықтамалары Қоғамның басқа ішкі нормативтік құжаттарында бекітілген ұғымдардың анықтамаларымен сәйкес келмеген жағдайда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға қатысты осы Саясатта белгіленген ұғымдар қолданылады.

3. Саясаттың мақсаттары мен міндеттері

7. Осы Саясат мына мақсаттар үшін әзірленген:

1) қоғамда сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша тиімді шараларды іске асыру;

2) қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінде, оның контрагенттерінде, инвестициялық қоғамдастықта сыбайлас жемқорлықты оның кез келген нысаны мен көрінісінде қабылдамау туралы Қоғамның ұстанымын бірыңғай түсінуді қалыптастыру;

3) қоғамда сыбайлас жемқорлықтың туындау тәуекелдерін төмендету.

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттарға қол жеткізу мынадай міндеттерді шешу арқылы қамтамасыз етіледі:

1) қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың қағидаттары мен талаптары туралы жинақтау, түсіндіру және ақпараттандыру;

2) қоғамды сыбайлас жемқорлық әрекетіне тарту тәуекелін барынша азайту бойынша шаралар қабылдау, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша превентивті шараларды қолдану;

3) сыбайлас жемқорлық жағдайлары туралы хабарлау үшін ақпараттық арналарды қамтамасыз ету;

4) қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің осы Саясаттың ережелерін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын білу және сақтау міндетін белгілеу.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

9. Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мынадай негізгі қағидаттарға негізделеді:

1) заңдылық;

2) қызметтің ашықтығы мен жариялылығы;

3) сыбайлас жемқорлықтың барлық нысандарында және корпоративтік басқарудың барлық деңгейлерінде көрініс беруіне татуласпайтын көзқарас;

4) лауазымдық міндеттерді жүзеге асыру кезіндегі адалдық және сатып алынбаушылық.

9-1. Осы Саясат:

1) сыбайлас жемқорлыққа тыйым салады;

2) қоғамға қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі заңнамалық нормаларды орындауды талап ету;

3) қоғам мақсаттарына сәйкес келу;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мақсаттарды қою, талдау және оларға қол жеткізу үшін негіз беру;

- 5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесінің талаптарын орындау міндеттемесін қамту;
- 6) жауап қуғын-сүргінінен қорықпай өзінің күмәні туралы құпия хабарлауды көтермелейді;
- 7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесін тұрақты түрде жақсарту міндеттемесін қамту;
- 8) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің өкілеттіктері мен тәуелсіздігін түсіндіру;
- 9) саясатты орындамаудың салдарын түсіндіру.

5. Қоғам қызметіне жол берілмейтін және онымен сыйыспайтын әрекеттер

10. Қоғам өз қызметінде мыналарды жол берілмейтін және сәйкес келмейтін деп санайды:
 - 1) қоғам активтерін заңсыз пайдалану/иемдену/жымқыру, ақша қаражатын жымқыру, оларды мақсатсыз пайдалану;
 - 2) қоғамның бизнес-процестері барысында шешім қабылдау кезінде заңды және (немесе) жеке тұлғаларға материалдық және материалдық емес құндылықтарды алуда заңсыз артықшылық беру;
 - 3) қоғамның негізгі қызметіне қатысты шешімдер қабылдау кезінде әкімшілік кедергілерді (заңнамада, Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында көзделмеген талаптарды) заңсыз орнату, сондай-ақ созып алу;
 - 4) лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерді теріс пайдалану және асыра пайдалану – өзінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және соларға байланысты мүмкіндіктерді өзі немесе басқа тұлғалар үшін мүліктік пайда мен артықшылықтар алу мақсатында қолдану;
 - 5) қызметтік және өзге де құпия ақпаратты мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе пайдаға асыру мақсатында пайдалану.

6. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесі

11. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесі мыналарды қамтиды:
 - 1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг;
 - 2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау;
 - 3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру;
 - 4) қоғамның ішкі нормативтік құжаттарын әзірлеу кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелін тудыратын нормаларды анықтау;
 - 5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды қалыптастыру және сақтау;
 - 6) мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу.
12. Сыбайлас жемқорлық көріністерінің фактілерін болғызбау мақсатында Қоғам мынадай іс-шараларды өткізеді:
 - 1) бухгалтерлік есеп, есепке алу тәжірибесін, кадрлық және өзге де қызметті тексерудің ұйымдастырушылық тетіктерін қамтитын тиімді қаржылық және ішкі бақылауды қамтамасыз етеді;
 - 2) қаржылық операциялардың дұрыстығын тиісті түрде құжаттандыра отырып ұйымдастырады және бейресми (қос) есептілікті жасауға, есепке алынбаған немесе дұрыс есепке алынбаған операцияларды жүргізуге, жоқ шығыстарды есепке алуға, объектісі дұрыс

анықталмаған міндеттемелерді көрсетуге, бухгалтерлік және өзге де құжаттаманы заңнамада көзделген мерзімдерден бұрын қасақана жоюға жол бермейді;

3) коммерциялық немесе өзге де заңсыз артықшылық алу, сақтау үшін қандай да бір әрекетті немесе әрекетсіздікті жасауы үшін қандай да бір тұлғаға заңсыз артықшылық беруден немесе ұсынудан бас тартады;

4) қоғам мүддесі үшін мемлекеттік және мемлекеттік емес органдардың өкілдерімен өзара іс-қимылдың заңсыз тәсілдерін пайдалануға жол бермейді, олар: уәде беруден, ұсыныс жасаудан немесе қандай да бір заңсыз артықшылық немесе пайданы өзгедей ұсынудан көрініс табады;

5) қоғамда, сондай-ақ оның еншілес ұйымдарында (бар болса) келіп түскен ақпарат бойынша аудит/тексеру жүргізуге бастама жасайды;

6) сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу мақсатында кез келген өзге де заңды әрекеттерді жүргізеді;

7) қоғамның барлық қызметкерлері, оның ішінде жаңадан қабылданғандар, осы саясатқа қосымша болып табылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі жадынамамен қол қою арқылы танысады, оның түпнұсқасы қызметкердің жеке ісіне тігіледі;

8) сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саласындағы Қоғам саясатына өздерінің адалдығын растау мақсатында, Қоғам персоналы, оның ішінде Басқарма мүшелері мен филиалдардың қызметкерлері, паракорлықтың анықталған тәуекеліне пропорционалды түрде, ISO 37001:2016 «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі» (СИМЖ) 7.2.2.2с) тармақшасына сәйкес, жыл сайын Қоғамның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саласындағы саясатқа сәйкестік туралы Декларацияны ұсынады (осы Саясатқа № 2 қосымшаға сәйкес).

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының сипаттамасы

13. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары мыналармен сипатталады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг – бұл сыбайлас жемқорлықтың жай-күйін және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының нәтижелілігін бағалау мақсатында бұқаралық ақпарат құралдары, азаматтардың өтініштері мен арыздары және өзге де ақпарат арқылы алынған деректерді жинау, өңдеу және талдау;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау – бұл лауазымды тұлғалар және (немесе) Қоғам қызметкерлерінің жеке пайда табу мақсатында да, сондай-ақ басқа тұлғаларға пайда табу мүддесінде де сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасау ықтималдығы ең жоғары болатын Қоғамның нақты процестері мен қызмет түрлерін анықтау;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру – бұл лауазымды тұлғалар мен Қоғам қызметкерлерінде Қоғамның сыбайлас жемқорлықты кез келген көріністерінде қабылдамау позициясын түсінуді қалыптастыру. Қоғам корпоративтік мәдениетті одан әрі жетілдіру және іскерлік беделін қолдау үшін жоғары этикалық стандарттарға, ашық және адал бизнес жүргізуге өзінің адалдығын растайды;

4) қоғамның ішкі нормативтік құжаттарын әзірлеу кезінде сыбайлас жемқорлық нормаларын анықтау – Қоғамның қызметін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарға сыбайлас жемқорлық көріністерінің туындау ықтималдығы тұрғысынан мониторинг жүргізу;

5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды қалыптастыру және сақтау – бұл оның қызметіндегі сыбайлас жемқорлықтың әсерін ескертуді немесе азайтуды қамтамасыз ететін, Қоғам үшін бірыңғай кепілдіктер, шектеулер немесе тыйымдар;

6) мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу – Қоғам қызметкерлерінде олардың лауазымдық (қызметтік) міндеттерін объективті орындауына әсер етуі мүмкін және оның жеке

мүддесі мен Қоғам мүдделері арасында қарама-қайшылық туындайтын немесе туындауы мүмкін жеке мүдделіліктің туындауын болдырмау.

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг

14. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингті Қоғамның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі тиісті күнтізбелік жылға арналған, Қоғамның Директорлар кеңесі бекітетін Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің Жұмыс жоспарында көзделген мерзімдерде жүргізеді.

15. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Төрағасының 2020 жылғы 28 қаңтардағы № 22 бұйрығына сәйкес жүргізіледі.

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері уәкілетті органға жіберіледі.

9. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау

17. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды Қоғам Басқарма Төрағасының бұйрығымен құрылатын жұмыс тобы жылына кемінде 1 (бір) рет өткізеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган талдау объектісінің қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізген жағдайда, сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау оны аяқтаған күннен бастап бір жыл өткен соң жүргізіледі.

Осы тармақтың бірінші және екінші бөліктерінде көзделген мерзімдер осы Үлгілік қағидалардың 13-тармағында белгіленген жекелеген мәселелер бойынша жүргізілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауға қолданылмайды.

18. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау объектісі жеке құрылымдық бөлімшенің немесе тұтастай алғанда Қоғамның қызметі болып табылады.

19. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау мынадай бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

1) бөлімшенің немесе тұтастай алғанда Қоғамның қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) бөлімшенің немесе тұтастай алғанда Қоғамның ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

20. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің Үлгілік қағидаларына сәйкес жүргізіледі.

10. Мүдделер қақтығысын басқарудың негізгі принциптері мен ережелері

21. Қоғамның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері өз қызметінде Қоғам мүдделерінің үстемдігі қағидатын басшылыққа алуы тиіс.

22. Қоғамның Директорлар кеңесі Қоғамның лауазымды тұлғалары деңгейіндегі әлеуетті мүдделер қақтығыстарын, оның ішінде Қоғам меншігін заңсыз пайдалануды және мүдделілік бар мәмілелер жасау кезінде теріс пайдалануды бақылауы және мүмкіндігінше жоюы тиіс.

23. Жасалуына мүдделілік бар барлық мәмілелер Директорлар кеңесінің оң шешімі не Қоғамның жалғыз акционерінің оң шешімі болған кезде ғана жүзеге асырылуы мүмкін, егер Директорлар кеңесінің барлық мүшелері мүдделі тұлғалар болып табылса немесе шешім қабылдау үшін қажетті дауыс санының болмауына байланысты Директорлар кеңесінің мұндай мәмілені жасасу туралы шешім қабылдауы мүмкін болмаса.

24. Қоғамның лауазымды тұлғасы және өзге де қызметкері Қоғам мен оның өзі арасындағы, сондай-ақ оның кез келген үлестес тұлғасы арасындағы кез келген мәміле бойынша қарауға және шешім қабылдауға қатыспауы тиіс. Осы талаптың сақталуы үшін жауапкершілікті мәміле бойынша қарауға және шешім қабылдауға қатысқан Қоғамның жоғарыда аталған қызметкерлері алады.

25. Лауазымды тұлғалар Қоғаммен қарым-қатынастарда үшінші тұлғалардың атынан және мүдделері үшін әрекет ете алмайды.

26. Қоғам қызметкерлері Қоғам атынан, өздеріне қатысты да, сондай-ақ бір мезгілде өкілі болып табылатын басқа тұлғаға қатысты да мәмілелер жасай алмайды.

27. Лауазымды тұлғалардың тікелей бағыныштылығына кіретін де, кірмейтін де бөлімшелердің қызметіне, Қоғамның жасалуына мүдделілік бар мәмілеге қатысты шешім қабылдауына ықпал ету мақсатында араласуына тыйым салынады.

28. Директорлар кеңесінің мүшелері міндетті:

- нақты немесе әлеуетті мүдделер қақтығысы туралы ақпаратты Директорлар кеңесіне ашуға;

- мүдделер қақтығысына әкеп соғуы мүмкін әрекеттерден бас тартуға;

- өздерінде мүдделер қақтығысы бар операциялар бойынша шешім қабылдаудан бас тартуға;

- өзінің үлестес тұлғалары туралы ақпаратты Қоғамның корпоративтік хатшысына тұрақты түрде ұсынуға;

- заңнама, Жарғы және осы Саясат нормаларын сақтауға.

29. Басқарма мүшелері мен Қоғам қызметкерлері мүдделер қақтығысына әкеп соғуы мүмкін әрекеттерден, сондай-ақ өздерінде мүдделер қақтығысы бар операциялар бойынша шешім қабылдаудан бас тартуға міндетті.

30. Қоғам қызметкерлері өз қызметін жүзеге асыру барысында жеке мүдделерді болдырмауға міндетті.

11. Мүдделер қақтығысының жағдайлары

31. Мүдделер қақтығысы жағдайларына немесе мүдделер қақтығысына әкеп соғуы мүмкін жағдайларға мынадай, толық болып табылмайтын жағдайлар жатады:

- лауазымды тұлға, Қоғам қызметкері немесе олардың жақын туысы Қоғаммен жасалатын мәміленің тарабы болып табылатын жағдай;

- лауазымды тұлға, Қоғам қызметкері немесе олардың жақын туысы Қоғаммен жасалатын мәміленің тарабы болып табылатын ұйымның үлестес тұлғасы болып табылатын жағдай;

- лауазымды тұлғалар мен Қоғам қызметкерлерінің Қоғамға қатысты мәмілелерге, жобаларға кез келген коммерциялық мүдделілігі;

- лауазымды тұлға немесе Қоғам қызметкері қызмет көрсету, мәміле жасасу, жобаны іске асыру, үшінші тараппен мәміле немесе өзге де қызмет бөлігінде Қоғаммен бәсекелесетін жағдай;

- лауазымды тұлға, Қоғам қызметкері немесе олардың жақын туысы қызмет көрсету, мәміле жасасу, жобаны іске асыру, үшінші тараппен мәміле немесе өзге де қызмет бөлігінде

Қоғаммен бәсекелесетін ұйымның үлестес тұлғасы, тәуелсіз директоры, қызметкері болып табылатын жағдай;

- лауазымды тұлға мен Қоғам қызметкері, егер мұндай қоса атқаруға Қоғамның тиісті органының мақұлдауы (келісімі) алынбаса, бір ұйымнан артық ұйымда еңбек шарты бойынша жұмысты қоса атқаратын жағдай;

- лауазымды тұлға, Қоғам қызметкері немесе олардың жақын туысы лауазымды тұлға немесе Қоғам қызметкері өздерінің кәсіби міндеттерін орындағаны үшін немесе лауазымды тұлға немесе Қоғам қызметкері өздерінің кәсіби міндеттерін орындауына байланысты басқа да қызметтер үшін үшінші тұлғалардан ақшалай, өзге нысандағы өзге де игіліктер түрінде сыйақы алатын жағдай;

- лауазымды тұлға, Қоғам қызметкері немесе олардың жақын туысы лауазымды тұлға немесе Қоғам қызметкері өздерінің кәсіби міндеттерін орындауына байланысты, жұмыс бойынша бағынышты тұлғалардан сыйлықтар немесе қызметтер қабылдайтын, бұқаралық әдептілік пен қонақжайлылықтың жалпы қабылданған нормаларына сәйкес немесе хаттамалық және өзге де ресми іс-шараларды өткізу кезіндегі нышандық назар белгілері мен нышандық кәдесыйларды қоспағандағы жағдай;

- лауазымды тұлға, Қоғам қызметкері немесе олардың жақын туысы жеткізушілерден/әлеуетті жеткізушілерден басқа лауазымды тұлғаларға, Қоғам қызметкерлеріне және олардың жақын туыстарына жалпы тәртіппен қолжетімді емес жеке жеңілдіктерді немесе басқа да ерекше артықшылықтарды алатын жағдай;

- лауазымды тұлға немесе Қоғам қызметкері Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген жағдайларда Қоғам мүлкін пайдалану мүмкіндігі жағдайларын қоспағанда, Қоғам мүлкін жеке мақсаттары үшін пайдаланатын жағдай;

- лауазымды тұлға немесе Қоғам қызметкері өздерінің кәсіби міндеттерін орындауына байланысты белгілі болған құпия ақпаратты немесе оны жария ету Қоғам мүдделеріне теріс әсер етуі мүмкін ақпаратты ашатын, сондай-ақ лауазымды тұлға, Қоғам қызметкері немесе олардың жақын туысы жеке пайда табу үшін Қоғамға қатысты құпия ақпаратты кез келген пайдаланатын жағдай;

- лауазымды тұлға немесе Қоғам қызметкері өзіне қатысты жұмысын бағалау, қайта тағайындау (қайта сайлау), сыйақы төлеу немесе өзге де мәселелер бойынша талқылауға немесе шешім қабылдауға қатысатын жағдай.

32. Сонымен қатар, мүдделер қақтығысына әкеп соғатын басқа да себептер бар:

- дербес жұмыс (мысалы, жеке консалтингтік компаниясымен байланыс орнату үшін қызметтік жағдайды пайдалану);

- жеңілдіктер алу (пара алу және елеулі сыйлықтар емес);

- ықпал етуді сату (ықпал етуді пайдаланғаны үшін алынатын пайда);

- жұмыс берушінің меншігін жеке мақсаттарда пайдалану (үй ішінде пайдалану үшін кеңсе тауарларын ұрлау);

- құпия ақпаратты жеке мақсаттарда пайдалану;

- қоса атқару бойынша жұмыс немесе қосымша жұмыс;

- еңбек қызметі аяқталғаннан кейін (мемлекеттік немесе квазимемлекеттік сектордағы жұмыстан босатылған және осы аумақта сол салада бизнеспен айналыса бастаған адам).

33. Қоғам мен оның қызметкері, Директорлар кеңесінің мүшесі арасында Қоғам қызметкерлері мен Директорлар кеңесінің мүшелері өздерінің функционалдық міндеттерін орындау шеңберінде және орындау үшін еңбек шарттарын және өзге де келісімдерді жасасу жағдайлары мүдделер қақтығысы болып табылмайды.

34. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері барлық жағдайларда заңнама, Жарғы, осы Қағидалар және Қоғамның басқа да ішкі құжаттарының талаптарын басшылыққа алуы тиіс.

12. Мүдделер қақтығысын реттеу

35. Қоғамда туындайтын мүдделер қақтығыстарын реттеу үшін Директорлар кеңесі, Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері заңды және негізді бола отырып, Қоғам мүдделеріне сай келетін шешімді табу мақсатында рәсімдерді жүзеге асырады.

36. Қызметкер өзінің Қоғамдағы қызметін жүзеге асыру кезінде мүдделер қақтығысының болуы және туындауы туралы тиісті жағдай туындаған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде жоғары тұрған басшыны хабардар етуге міндетті. Құрылымдық бөлімше деңгейіндегі қақтығысты реттеу мүмкін болмаған жағдайда, бөлімше басшысы бір жұмыс күні ішінде осы құрылымдық бөлімшені үйлестіретін тұлғаға қақтығыс, оның туындау себептері, қолға алынған шаралар туралы ақпаратты ұсынуға міндетті. Құрылымдық бөлімшені үйлестіретін тұлға қақтығысты реттеу тәртібін айқындайды, қажет болған жағдайда уәкілетті тұлғаны тағайындайды. Қажет болған жағдайда, Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес мүдделер қақтығысын реттеу үшін комиссия құрылуы мүмкін.

37. Құрылымдық бөлімшені үйлестіретін тұлға / Уәкілетті тұлға / Комиссия мүдделер қақтығысын реттеу үшін барлық шараларды қолданады. Мүдделер қақтығысын реттеу мүмкін болмаған жағдайда, оны реттеу туралы мәселе Басқарманың қарауына шығарылады және/немесе қақтығыс туралы мәліметтер Басқарма Төрағасына және/немесе Директорлар кеңесіне жіберіледі.

38. Дамуының қандай да бір кезеңінде Басқарма мүшелерінің мүдделерін қозғайтын немесе қозғауы мүмкін қақтығыс туралы мәліметтер қақтығысты реттеу тәртібі туралы шешім қабылдау үшін Директорлар кеңесіне беріледі.

39. Егер қақтығысты қарау нәтижесінде Қоғамның қолданыстағы ішкі құжаттарына әзірлеу немесе өзгерістер енгізу қажеттілігі туындаса, Қоғамда құжатты әзірлеу не тиісті өзгерістерді енгізу туралы шешім қабылданады.

40. Қоғамда туындайтын мүдделер қақтығысының кез келген түрін реттеу үшін лауазымды тұлғалар мыналарға міндетті:

- туындайтын мүдделер қақтығыстарын анықтау, олардың себептерін айқындау;
- қоғам органдарының құзыреті мен жауапкершілігін нақты шектеу;
- қоғамның уәкілетті тұлғасын айқындау немесе ондай қажеттілік туындаған жағдайда, қақтығысты реттеу жөніндегі комиссия құру;
- қақтығыстың мәні бойынша Қоғамның ұстанымын барынша қысқа мерзімде айқындау, тиісті шешім қабылдау және оны қақтығыстың екінші тарапының назарына жеткізу;
- қақтығыстың екінші тарапына Қоғамның қақтығыстағы ұстанымын нақты негіздейтін толық және мәнді жауап жолдау, ал қақтығысқа қатысушының өтінішін немесе талабын қанағаттандырудан бас тарту туралы хабарламаны заңнамаға, Жарғыға және Қоғамның ішкі құжаттарына сүйене отырып дәлелдеу;
- қақтығысты шешуге қатысқан уәкілетті тұлғаның қақтығыстың оның немесе оның отбасы мүшелерінің мүдделерін қозғайтыны немесе қозғауы мүмкін екендігі туралы дереу хабарлауын қамтамасыз ету;
- мүдделерін қақтығыс қозғайтын немесе қозғауы мүмкін тұлғалардың осы қақтығысты шешуге және оған қатысты шешім қабылдауға қатыспауын қамтамасыз ету.

41. Осы Саясатта көрсетілген мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі шаралар тізбесі толық болып табылмайды. Әрбір нақты жағдайда қызығушылықтар қақтығысы пайда болған саласына байланысты конфликтіні реттеудің басқа нысандары болуы мүмкін.

13. Қорытынды ережелер

42. Қызығушылықтар қақтығысы нәтижесінде лауазымдық өкілеттіктерді орындамау немесе тиісті түрде орындамау сияқты теріс салдарлар туындаған жағдайда, Қазақстан Республикасы заңнамасында нақты бұзушылық үшін жауапкершілік көзделген, оның ішінде жұмыстан шығару, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тарту.

43. Егер осы Саясаттың қандай да бір ережелері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмесе, оның ішінде заңнамаға өзгерістер мен (немесе) толықтырулар енгізілуіне және (немесе) жаңа нормативтік құқықтық актілер қабылдануына байланысты, онда осы Саясат тек Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін бөлігі бойынша қолданылады.

Қосымша
«Аграрлық несие корпорациясы» АҚ Саясатына
сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша

Е С К Е Р Т У
сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша

Негізгі реттейтін нормативтік құқықтық акт — Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы (одан әрі — Заң).

Негізгі реттейтін ішкі нормативтік құжаттар – Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат (одан әрі - Саясат); Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты; Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар; Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты жұмыс істейтін комиссия туралы ереже; «Аграрлық кредиттік корпорация» АҚ-да сыбайлас жемқорлық деңгейін бағалау нұсқаулығы (одан әрі - Қоғам).

Қоғам қызметкерлерінің міндеттемелері:

• Қоғамда басқарушылық функцияларды атқаратын қызметкерлер қызығушылықтар қақтығысының алдын алу және оны шешу бойынша шаралар қабылдауы тиіс;	Заңның 15-бабы 2-тармағы
• Қоғамда басқарушылық функцияларды атқаратын қызметкерлер қызығушылықтар қақтығысы туындаған немесе оның туындауы мүмкіндігі туралы бірден, бұл туралы білген кезден бастап, өздерінің тікелей басшысын немесе жұмыс істеп жатқан ұйымның басшылығын жазбаша түрде хабардар етуі тиіс;	Заңның 15-бабы 3-тармағы
• Қоғам өз құзыреті шегінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүргізуге міндетті;	Заңның 22-бабы 1-тармағы
• Қоғамның қызметкерлері қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарына, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатқа және басқа да сыбайлас жемқорлыққа қарсы құжаттарға сәйкес әрекет етуге, олардың принциптерін Қазақстан аумағында да, оның шегінен тыс жерде де бұлжытпай сақтауға міндетті;	Саясаттың 4-тармағы
• Қоғам қызметкерлері Қоғаммен еңбек қатынастары кезеңінде орындалатын еңбек функциялары үшінші тұлғалардан сыйақы, сыйлықтар және өзге де көтермелеу нысандарын алуға жол бермеуге міндетті.	Банктік, қызметтік, коммерциялық және заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтерді жарияламау туралы міндеттеме (Жеке еңбек шартына № 1 Қосымша)

Қоғам қызметкерлеріне арналған тыйымдар:

• Қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын қызметкерлерге мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда лауазымдық міндеттерді <u>жүзеге асыруға</u> тыйым салынады;	Заңның 15-бабының 1-тармағы
• Қоғам қызметкерлеріне әкімшілік, бюрократиялық және басқа да формальдылықтарды жеңілдету үшін кез келген нысанда сыбайлас жемқорлық әрекеттерге тікелей немесе жанама, жеке немесе үшінші тұлғалар арқылы қатысуға, пара ұсынуға, беруге, уәде етуге, сұрауға және алуға қатаң тыйым салынады.	Саясаттың 8-тармағы
• Қоғам қызметкерлеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарына және Саясатқа қайшы келетін кез келген әрекеттерді жасау үшін делдалдарды, серіктестерді, агенттерді, бірлескен кәсіпорындарды немесе өзге де тұлғаларды тартуға немесе пайдалануға тыйым салынады.	Саясаттың 9-тармағының 5) тармақшасы

Қоғам қызметкерлерінің жауапкершілігі:

- Қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын қызметкерлердің және олардың жұбайларының кірістері мен мүлкі туралы декларацияны ұсынбауы не осындай декларацияларда толық емес, дәйексіз мәліметтерді ұсынуы, егер жасалған әрекетте қылмыстық жазаланатын іс-әрекет белгілері болмаса, әкімшілік жауапкершілікке әкеп соғады;
- Қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді мыналар бойынша сақтамауы:
 - Мемлекеттік функцияларды орындауға үйлеспейтін қызметті жүзеге асыру бойынша;
 - Жақын туыстардың, жұбайлардың және бөле-жарандардың бірге қызмет етуіне (жұмыс істеуіне) жол бермеу бойынша;
 - Қызметтік және ресми таратуға жатпайтын өзге де ақпаратты мүлкітік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе пайда табу мақсатында пайдалану бойынша;
 - Қылмыстық жазаланатын іс-әрекет және әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаған жағдайда, қызметтік өкілеттіктерді орындауға байланысты сыйлықтарды қабылдауы олардың Қоғамдағы жұмысын тоқтатуға негіз болып табылады;
- Қоғам қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама мен Саясат талаптарын сақтамағаны үшін дербес жауапкершілікте болады;
- Қоғамның басшы қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама мен Саясат талаптарын сақтамағаны үшін, сондай-ақ осы талаптарды бұзған бағынысты адамдарының әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін дербес жауапкершілікте болады;
- Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасағаны үшін әкімшілік/қылмыстық жауапкершілік көзделген, құқық бұзушылық субъектілері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтың түріне байланысты Қоғамның барлық қызметкерлері болуы мүмкін.

Заңның 11-бабының 8-тармағы
ҚР Кодексінің 274-бабы
«Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы»

Заңның 12-бабының 4-тармағы,
13-15-баптары

Саясаттың 9-тармағының 8)
тармақшасы

Саясаттың 9-тармағының 8)
тармақшасы

34-бап «Әкімшілік сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары» ҚР «Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы кодексі»,
15-бап «Мемлекеттік қызмет және мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық және басқа да қылмыстық құқық бұзушылықтар» ҚР Қылмыстық кодексі.

Жалпы мәліметтер:

- Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығы туралы ақпаратқа ие тұлға, өз жұмыс істейтін ұйымның басшылығына немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүргізетін уәкілетті органға хабарлауға міндетті.
- Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жолмен жәрдемдесетін адам мемлекеттің қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.
- Әрбір негізделген күдік немесе анықталған сыбайлас жемқорлық фактісі бойынша Қоғам Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен рұқсат етілген шеңберде қызметтік тексерістер жүргізуді бастайды.

Заңның 24-бабының 1-тармағы

Заңның 24-бабының 3-тармағы

Саясаттың 9-тармағының 8)
тармақшасы

Қоғамда сенім телефоны жұмыс істейді: **8 (7172) 55-99-96.**

Ақпаратпен таныстым _____

(қолы)

(аты-

жөні)

«__» _____ 20__ ж.

№ 2 қосымша

«Аграрлық несие корпорациясы» АҚ
сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатқа

ДЕКЛАРАЦИЯ

*«Аграрлық несие корпорациясы» акционерлік қоғамында сыбайлас жемқорлыққа қарсы
саясатқа сәйкестігі туралы*

Астана қаласы

«__» _____ жыл

ISO 37001:2016 «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы басқару жүйесі» (СЖҚБЖ) халықаралық стандартының 7.2.2.2.с) тармағына сәйкес, төменгі деңгейден жоғары болатын барлық лауазымдар мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің мамандарына қатысты ұйым процесті енгізеді, бұл процесс бойынша аталған персонал, жоғары басшылық және басқарушы орган белгіленген уақыт аралықтарында декларация толтырады, оның ұзақтығы анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне байланысты белгіленеді, әрі олар сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатқа сәйкестігін растайды.

Осылайша, Сізге «Аграрлық несие корпорациясы» акционерлік Қоғамындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатқа сәйкестік декларациясын толтыру ұсынылады. Бұл арқылы Сіз өз лауазымыңызда қызмет атқару кезінде Қоғамның аталған саясатына адалдығыңызды растайсыз.

Мен, _____,

«Аграрлық несие корпорациясы» акционерлік Қоғамының қызметкері болып,
_____ лауазымында жұмыс істей отырып,

Мен _____ жылы «Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарын», «Аграрлық несие корпорациясы» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын, «Аграрлық несие корпорациясы» АҚ директорлар кеңесінің 2021 жылғы 30 маусымдағы №11 шешімімен бекітілген және «Аграрлық несие корпорациясы» АҚ Антикоррупциялық стандарттарын қатаң сақтағанымды растаймын. Сонымен қатар, мен _____ жылы осы кезеңде ешқандай құқық бұзушылықтарды жасамағанымды мәлімдеймін:

- «Аграрлық несие корпорациясы» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының талаптары;

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы басқару жүйесінің талаптары;
- Сыбайлас жемқорлықпен байланысты ешқандай қатынастарға қатыспағанмын;
- Парақорлық жағдайларына куә болмағанмын;
- Мүдделер қақтығысы болмағанмын;
- Антикоррупциялық комплаенс қызметіне хабарлануы тиіс ақпаратқа ие болмағанмын.

(декларанттың лауазымы)

(Т.А.Ә.)».